

1. Samenvatting voorstel

De bestuurlijke afspraken tussen VRHM en RDOG Hollands Midden (30 juni 2016) regelen dat het bestuur RDOG Hollands Midden advies vraagt aan het bestuur VRHM over begroting en verantwoording van het programma Geneeskundige Hulpverlening (GHOR) en het deelprogramma Infectieziektebestrijding (IZB).

Het Algemeen Bestuur adviseert onderstaande begrotingsuitgangspunten 2019 voor het programma GHOR en het deelprogramma IZB voor het opstellen van de programmabegroting 2019 vast te stellen en deze te voorzien van een positief advies ter finale vaststelling aan het bestuur RDOG Hollands Midden.

2. Algemeen

Onderwerp:	Begrotingsuitgangspunten 2019 programma GHOR en deelprogramma IZB	Opgesteld door:	I. van Steensel- van Hage, manager GHOR
		Afgestemd met:	H. van Dinther, M. van der Vorm, N. Wille RDOG HM E. Breider, concerncontroller VRHM
Voorstel t.b.v. vergadering:	Algemeen Bestuur	Datum	22 februari 2018
Agendapunt:	3.	Bijlage(n):	
Portefeuille:	M. van der Velde (DB) S. de Gouw (DPG)	Status:	Besluitvormend
Vervolgtraject besluitvorming:	Algemeen Bestuur RDOG Hollands Midden	Datum:	28 maart 2018

3. Besluit

Het Algemeen Bestuur besluit:

- De begrotingsuitgangspunten 2019 voor het programma GHOR en het deelprogramma IZB met een positief advies ter finale vaststelling aan te bieden aan het Algemeen Bestuur RDOG Hollands Midden.

4. Toelichting op het besluit

1.1 Programma GHOR

4.1.1 Eisen vanuit wetgeving

Eisen die gesteld worden aan geneeskundige hulpverlening bij grote incidenten zijn terug te vinden in meerdere wetten: de Wet veiligheidsregio's (Wvr), de Wet publieke gezondheid (Wpg), de Wet op de beroepen in de Individuele Gezondheidszorg, de Wet Toelating ZorgInstellingen en de Wet Kwaliteit, Klachten en Geschillen Zorg. Belangrijk uitgangspunt is dat de wetgever zorginstellingen en de individuele beroepsbeoefenaren (zoals huisartsen), verantwoordelijk stelt voor de kwaliteit van zorg die zij leveren en daardoor ook voor hun voorbereiding daarop.

Door de Wvr heeft de GHOR als taak coördinatie, aansturing en regie van de geneeskundige hulpverlening in het kader van rampenbestrijding en crisisbeheersing en adviseert zij andere overheden en organisaties op het gebied van de geneeskundige hulpverlening. De GHOR heeft vooral een regisserende, adviserende en ondersteunende rol. Onder reguliere omstandigheden omvat deze functies het bewaken (namens het openbaar bestuur) van de mate van voorbereiding van de zorginstellingen, het eventueel doen van verbetervoorstellen, en planvorming.

De Wvr regelt verder dat de geneeskundige keten jaarlijks over haar voorbereiding op crisissituaties rapporteert aan het bestuur van de Veiligheidsregio¹, dat op haar beurt dient te beoordelen of de inrichting van de geneeskundige keten kwalitatief verantwoord is toegerust.

4.1.2 Beleid en speerpunten

GHOR Hollands Midden werkt in de periode 2017-2020 aan de doelen uit haar beleidsplan:

Strategie	Doelen	Beleidsprioriteit VRHM
Het laten aansluiten van de werkvelden veiligheid en zorg	1. De voorbereiding (en informatievoorziening) van de zorgketen sluit aan bij de voorbereiding (en informatievoorziening) van de veiligheidsregio.	Informatie gestuurd werken Omgevingsgericht werken
	2. Zorgpartners zijn geïnformeerd over nieuwe thema's en ontwikkelingen in crisisbeheersing.	Omgevingsgericht werken
	3. Veiligheidspartners en bestuur zijn geïnformeerd over relevante nieuwe thema's en ontwikkelingen bij de zorgpartners.	Risicogericht werken Omgevingsgericht werken
	4. In hun voorbereiding op crisisomstandigheden houden zorgpartners rekening met gevolgen van (regionale) risico's.	Risicogericht werken
	5. Zorgpartners beschikken tijdig over een actueel en juist beeld van de situatie bij een (beginnende) ramp of crisis	Informatie gestuurd werken

¹ Wvr, artikel 33 en 48 en Wvr, Deel I, pagina 40.

Van voorbereiding op geneeskundige hulpverlening en continuïteit van zorg door afzonderlijke zorgpartners naar een voorbereiding van de zorgketen als een systeem.	6. Inzicht in het functioneren van de voorbereiding van de zorgketen.	Informatie gestuurd werken Risicogericht werken Omgevingsgericht werken
	7. Het systeemdenken in de zorgketen is geïntroduceerd en resulteert in afspraken voor de keten als systeem.	Informatie gestuurd werken Risicogericht werken Omgevingsgericht werken

Zorgpartners waarderen GHOR Hollands Midden in haar rol van 'professionele uitvoerder van de Wet veiligheidsregio's' en 'adviserende ketenpartner'. De ambitie is in de komende beleidsperiode deze waardering te handhaven en tevens gezien te worden als 'verbindende kennisdeler' en 'anticiperende netwerkregisseur'.

	Rol GHOR Hollands Midden	Waarde voor partners	Omschrijving/activiteiten
Binding	Anticiperende netwerkregisseur	Betekenis Vertrouwen Betrokken	Organisatie van de geneeskundige hulpverlening vraagt om samenwerking met vele organisaties en personen in een netwerk van zorg, veiligheid en openbaar bestuur. Nieuwe thema's en ontwikkelingen beïnvloeden deze samenwerking. Een belangrijke regierol hierin is op strategisch niveau de dialoog aan te gaan over deze nieuwe thema's en ontwikkelingen.
Toegevoegde waarde	Verbindende kennisdeler	Inleven Betrokken	Het samenbrengen van expertise vanuit verschillende perspectieven is nodig voor een juiste aanpak van de organisatie van geneeskundige hulpverlening. Voorbeelden: kennis van de complexe rampenstructuur in Nederland, van veiligheidsrisico's, oefenen tussen zorgpartners en met veiligheidspartners en leerpunten uit crisissituaties.
	Adviserende partner	Meedenken Flexibel Inleven	Advies aan de veiligheidsregio en gemeenten vanuit geneeskundig perspectief over het voorkomen en beperken van veiligheidsrisico's.
Basis	Professionele uitvoerder van de Wvr	Deskundig Betrouwbaar Onafhankelijk Zorgvuldig Toegankelijk	Maken en onderhouden van schriftelijke afspraken, namens het openbaar bestuur, over geneeskundige hulpverlening en zorgcontinuïteit en het monitoren ervan. Afstemmen en borgen van afspraken van zorgpartners in de regionale plannen en convenanten van de veiligheidsregio en het afstemmen tussen de zorgpartners. Operationele leiding bij een crisis, waarvoor een parate en professionele crisisorganisatie beschikbaar is.

Speerpunten voor 2018 en 2019 zijn:

- Stimuleren dat zorgpartners bij een ramp of crisis optreden als een samenhangende keten. Het (laten) organiseren van trainingen (mede in ROAZ netwerkverband, waar GHOR Hollands Midden partner van is) en kennisbijeenkomsten gericht op:
 - het leren kennen van elkaar en het bevorderen van de onderlinge samenwerking
 - inzicht van het effect van maatregelen bij een ramp of crisis op elkaars processen
 - het stimuleren van het leren hieruit.
- Bevorderen dat regionale risico's vertaald worden in concrete gevolgen voor zorgpartners. Het gaat vooral om:
 - bedreiging volksgezondheid, vooral de effecten op de zorgketen
 - langdurige uitval van vitale nutsvoorzieningen
 - ongeval gevaarlijke stoffen (CBRNe)
 - onrust, geweld en een aanslag
 - ernstige wateroverlast.
- Inbrengen van kennis en kunde uit de geneeskundige keten in de veiligheidsregio.
- Opzetten en uitvoeren van een regionale aanpak voor verbetering van de informatieketen van en tussen zorgpartners in de koude, lauwe en warme fase. Deze verbetering is afgestemd op wederzijdse informatiebehoefte van zorgpartners en veiligheidspartners en sluit aan op landelijke ontwikkelingen.
- Verder ontwikkelen van de omgevingsgerichtheid van de GHOR en groeien in de rol van ketenregisseur voor de geneeskundige hulpverlening en zorgcontinuïteit.

4.2 Deelprogramma IZB

4.2.1 Eisen vanuit de wet- en regelgeving

Infectieziektebestrijding is een wettelijke taak van het college van B&W, waarvoor zij ter uitvoering van onder andere deze taak een GGD in stand houden. Aan deze taak zijn in de Wet publieke gezondheid (Wpg) 41 artikelen gewijd. Het bestuur van de veiligheidsregio draagt zorg voor de voorbereiding op de bestrijding van een epidemie van infectieziekten behorende tot groep A, evenals op de bestrijding van een nieuw subtype humaan influenzavirus, waarbij ernstig gevaar voor de volksgezondheid bestaat (Wpg artikel 6 lid 2). De voorzitter van de veiligheidsregio draagt zorg voor de bestrijding van een infectieziekte uitbraak behorende tot groep A of een directe dreiging daarvan (Wpg artikel 6 lid 4).

4.2.2 Ontwikkelingen infectieziekten

Infectieziekten zijn altijd in ontwikkeling. Het aantal ouderen neemt toe, waardoor het aantal personen dat gemakkelijker vatbaar is voor infectieziekten ook toeneemt. Het toegenomen reisgedrag en de toestroom van mensen uit andere werelddelen beïnvloeden de aanwezigheid van infectieziekten. Bekende maatregelen zijn niet altijd effectief en vaccins zijn niet altijd meer toereikend om

infectieziekten te voorkomen. De infectieziektebestrijding² is in de afgelopen jaren veranderd: de complexiteit is toegenomen en vaker wordt een beroep gedaan op de GGD'en.

4.2.3 *Beleid en speerpunten*

In diverse discussies over infectieziektebestrijding wordt de metafoor gebruikt van dijkbewaking en – versterking. In de jaren '70 en '80 zijn formatie en samenstelling van de teams Infectieziekten van de GGD'en gebaseerd op de toenmalige dreigingen en bestrijdingsnormen. De 'dijken' waren wat hoogte en breedte betreft op niveau. Sindsdien is sprake geweest van een sterke stijging van het water.

Hierdoor zijn drie soorten maatregelen nodig:

- Beheersing van het 'waterniveau' en terugdringen ervan (infectieziekte-druk).
- Verhoging van de dijken (capaciteit).
- Verbreding van de dijken (expertise, nieuwe taken).

In de afgelopen periode is de formatie van het team Infectieziekten van GGD Hollands Midden versterkt zodat deze voldoet aan de huidige normen voor invulling van de wettelijke taken van de GGD (VISI 2³ norm). Door deze investering kan GGD Hollands Midden beter invulling geven aan taken die zij eerder slechts beperkt heeft uitgevoerd. GGD Hollands Midden wil een sterkere samenwerking in het regionale netwerk van ziekenhuizen, huisartsen, zorgverzekeraars, vrijwilligersorganisaties, verpleeghuizen, thuiszorg, mantelzorgers, GHOR Hollands Midden en wijkteams.

Inzet van GGD Hollands Midden is ook veel aandacht te geven aan het voorkómen van infectieziekten en aan een goede hygiëne. GGD Hollands Midden blijft intensief samenwerken met academische werkplaatsen en het RIVM. Het gaat daarbij vooral om thema's als antibiotica-resistentie (ABR) en crisisbeheersing van infectieziekten. Het ministerie van VWS heeft 10 regionale netwerken aangewezen voor de aanpak van ABR. GGD Hollands Midden draagt in het netwerk Hollands West bij aan deze aanpak door advisering, uitvoering en versterking van goede samenwerking in de zorgketen: publieke gezondheid, eerstelijnsgezondheidszorg, curatieve zorg en langdurige zorg.

5.1 *Formeel kader*

De bestuurlijke afspraken tussen VRHM en RDOG Hollands Midden (30 juni 2016) regelen de verdeling van verantwoordelijkheden en bevoegdheden van de besturen VRHM en RDOG Hollands Midden voor het programma GHOR en het deelprogramma IZB. Het deelprogramma IZB is onderdeel van het programma GGD Hollands Midden, uitgevoerd door RDOG Hollands Midden. Artikel 2 regelt

² Met IZB wordt hier bedoeld de algemene infectieziektebestrijding zonder soa-zorg en tbc-bestrijding, en zonder reizigers- en technische hygiënezorg.

³ VISI 2 staat voor Versterking Infrastructuur Infectieziekten. Via een afgesproken methodiek is in samenwerking tussen VNG, VWS, RIVM en GGD GHOR Nederland in 2004 een norm afgesproken waaraan de formatie van artsen, verpleegkundigen en administratieve ondersteuning in een regio moet voldoen om de negen deeltaken van de infectieziektebestrijding op een kwalitatief verantwoorde wijze uit te voeren. In 2013 is deze norm geactualiseerd op o.a. basis van de toegenomen infectiedruk en diagnostische mogelijkheden.

dat het bestuur RDOG Hollands Midden advies vraagt aan het bestuur VRHM over begroting en verantwoording van het programma GHOR en het deelprogramma IZB.

5.2 Beleidskader

Het beleidskader van het programma GHOR is het beleidsplan GHOR Hollands Midden 2017-2020 en de begroting programma GHOR 2018. Het beleidsplan GHOR Hollands Midden is gebaseerd op een uitwerking van het regionaal beleidsplan VRHM 2016-2019.

Het beleidskader van het deelprogramma IZB is missie en visie RDOG Hollands Midden en de begroting 2018 van het deelprogramma IZB. Centraal daarbij staat de opdracht om de gezondheid van alle inwoners in Hollands Midden te bewaken, te beschermen en te bevorderen, in het bijzonder van de meest kwetsbaren. RDOG Hollands Midden werkt daarbij actief samen met andere partijen in het sociaal domein, veiligheidsdomein, gezondheidszorg en openbaar bestuur. RDOG Hollands Midden zet actief kennis, dienstverlening en netwerk in om de maatschappelijke taken van haar opdrachtgevers te helpen verwezenlijken.

5.3 Financieel kader

Voor het begrotingsjaar 2019 worden – evenals in voorgaande jaren - de centrale afspraken van de werkgroep Financieel kaderstelling gemeenschappelijke regelingen Hollands Midden gevolgd.

De financiële kaderstelling 2019 is als volgt:

- De systematiek van financiële kaderstelling blijft ongewijzigd.
- De indexering voor 2019 bedraagt 2,3% (positief) ten opzichte van 2017. De nacalculatie van de indexering voor 2018 (+0,7%) is hierin verwerkt.
- Het gemeentefonds laat in de periode 2019-2022 volgens de Septembercirculaire 2017 een minimale reële ontwikkeling zien. De uniforme taakstelling voor de gemeenschappelijke regelingen als aandeel in een mogelijk neerwaartse ontwikkeling van het Gemeentefonds in 2019 bedraagt daardoor 0,0% ten opzichte van 2018.
- Geen beperkingen zijn meer opgelegd aan de omvang van de algemene reserves van de gemeenschappelijke regelingen. Tot en met 2018 bleven de algemene reserves van de gemeenschappelijke regelingen gemaximeerd op de standen per 1 januari 2013, tenzij een risicomanagementsysteem aanwezig is op basis waarvan bodem en plafonds van reserves worden vastgesteld. Bij het programma GHOR is dit het geval.

5. Consequenties

6.1 Financiële begroting

De Bijdrage Per Inwoner (BPI) 2018 voor het programma GHOR bedraagt €2,48 en op basis van 779.718 inwoners € 1.934.000. Uitkomst van de begrotingsuitgangspunten 2019 voor het programma GHOR is een BPI 2019 van €2,54 en op basis van 786.940 inwoners €1.999.000.

De BPI 2018 voor het deelprogramma IZB bedraagt €1,58 en op basis van 779.718 inwoners €1.232.000. Uitkomst van de begrotingsuitgangspunten 2019 voor het deelprogramma IZB is een BPI 2019 van €1,62 en op basis van 786.940 inwoners €1.275.000.

6.2 Overige

Geen.

6. Aandachtspunten / risico's

7.1 Programma GHOR

De risicoanalyse voor het programma GHOR 2018-2019 is vastgesteld in het Algemeen Bestuur van 7 december 2017. Vooral bij informatiemanagement, ICT en inkoop zijn nieuwe risico's onderkend. Ook is het procesmanagement bij GHOR geoptimaliseerd, waardoor een vollediger beeld is verkregen van risico's in alle GHOR-processen.

Het beleidsuitgangspunt uit de Nota Reserves VRHM 2017-2018 is gevolgd en een boven- en een ondergrens van de algemeen reserve weggelaten. Voor een voldoende weerstandsvermogen op basis van deze risicoanalyse 2018-2019 programma GHOR is een algemeen reserve van €94.300 toereikend. Financiële vertaling van de actualisatie van de risicoanalyse 2018-2019 programma GHOR voor het benodigd niveau van de algemeen reserve van €94.300 vindt plaats bij het opstellen van de jaarrekening 2019 en verwerking van het jaarrekeningresultaat 2019.

7.2 Deelprogramma IZB

De krappe formatie voor het team infectieziektebestrijding was een risico uit de vorige risicoanalyse RDOG Hollands Midden (2015). Door de genomen maatregelen per 2017 is de omvang van dit risico beperkt. Voor de Ontwerp programmabegroting 2018 heeft RDOG Hollands Midden de in 2015 opgestelde risicoanalyse geactualiseerd.

7. Implementatie en communicatie

Na een positief advies van het Algemeen Bestuur vindt finale vaststelling van de begrotingsuitgangspunten 2019 van het programma GHOR en deelprogramma IZB plaats in het Algemeen Bestuur RDOG Hollands Midden op 28 maart 2018.

8. Bijlagen

Geen.

9. Historie besluitvorming

01 december 2016	Algemeen Bestuur	Beleidsplan GHOR Hollands Midden 2017-2020
30 juni 2016	Algemeen Bestuur	Bestuurlijke afspraken over de relatie tussen het bestuur VRHM en bestuur RDOG Hollands Midden
29 juni 2017	Algemeen Bestuur	Ontwerpbegroting 2018 programma Geneeskundige Hulpverlening en deelprogramma IZB van RDOG Hollands Midden.
29 juni 2017	Algemeen Bestuur	Bestuurlijke afspraken over de relatie tussen het bestuur VRHM en bestuur RDOG Hollands Midden.
07 december 2017	Algemeen Bestuur	Risicoanalyse 2018-2019 programma GHOR